

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jerzy Maciej

Nazwisko: Walczyk

Miejsce urodzenia: Wawrzeńczyce

Data urodzenia: 13-07-1930

Imię ojca: Jan

Imię matki: Longina

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Sprawa Agencyjnego (Agenturalnego) Rozpracowania krypt. „Niepoprawni” prowadzona przez Wydział V WUBP Katowice została założona na podstawie „doniesień obywatelskich” dotyczących „wypadków profanowania portretów dostojników rządowych i partyjnych”, które miały miejsce na terenie katowickich szkół średnich. W toku rozpracowania ujawniono „nielegalną” organizację młodzieżową o nazwie „Polska Tajna Armia Wyzwoleniczo-Demokratyczna”, która od sierpnia 1948 działała na terenie Katowic. W związku z informacją o planowanym przez „PTAW-D” kolportażu ulotek o treści „anty rządowej i antyrządzieckiej”, w dn. 18.09.1948 zatrzymano 25 członków organizacji. Jerzy Walczyk z uwagi na podejrzenie o przynależność do „nielegalnego” związku został zatrzymany w dn. 29.09.1948.

IPN Ka 02/320 (3140/II) t. 1-5.

Jerzy Walczyk zatrzymany 29.09.1948 został objęty śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Katowice pod nadzorem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach (sygn. akt Pr. 1634/48) w sprawie przynależności do „nielegalnego związku mającego na celu usunięcia przemocą Sejmu Ustawodawczego i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustroju Państwa Polskiego”. W związku z prowadzonym postępowaniem ww. przesłuchano i 9.10.1948 tymczasowo aresztowano. Jerzy Walczyk został oskarżony o to, że w okresie od grudnia 1947 do kwietnia 1948 na terenie Katowic jako członek „nielegalnego” związku „Polskie Siły Demokratyczne” usiłował „przemocą zmienić ustrój Państwa Polskiego” w ten sposób, że pozostawał w ścisłym związku z dowódcą tej organizacji wykonując jego polecenia, tj. czyn z art. 86 § 1 i 2 kkWP oraz o to, że nie powiadomił władzy o broni palnej przechowywanej bez zezwolenia, tj. czyn z art. 18 § 1 w zw. z art. 4 § 1 dekretu z 13.06.1946 o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (tzw. małego kodeksu karnego). Materiały sprawy zarchiwizowano początkowo pod sygn. 14260/49, a następnie pod nową sygn. 3140/II.

IPN Ka 02/320 (3140/II) t. 1-5, IPN Ka 064/175 (1C/ŚI).

W dniu 22.01.1949 Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach (sygn. akt Sr 16/49) uznał Jerzego Walczyka winnym tego, że w okresie od grudnia 1947 do stycznia 1948 w Katowicach będąc członkiem nielegalnego związku „Polskie Siły Demokratyczne” usiłował „przemocą usunąć ustanowione organa władzy zwierzchniej Narodu i zmienić ustrój Państwa Polskiego w ten sposób, że jako zwyczajny członek tej organizacji był w kontakcie z dowódcą tegoż związku”, czym popełnił przestępstwo z art. 86 § 1 i 2 kkWP. Ww. został skazany na karę 5 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 2 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. Najwyższy Sąd Wojskowy w dn. 8.06.1949 (sygn. Sn. Odw. S.485/49) skargę rewizyjną pozostawił bez uwzględnienia. Zasądzoną karę Jerzy Walczyk odbywał w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach, następnie przebywał we Wronkach oraz w Świdnicy. Zwolniony w dn. 17.02.1953

IPN Ka 1/108 (Sr 16/49) t. 1-2.

Akta penitencjarne J. Walczyka, który w dn. 10.11.1948 został osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach na mocy postanowienia WPR w Katowicach (sygn. akt Pr. 1634/48) w związku z podejrzeniem o przynależność do „nielegalnej” organizacji młodzieżowej. W dn. 22.01.1949 skazany przez WSR w Katowicach (sygn. akt Sr 16/49) na karę 5 lat więzienia. Karę więzienia ww. odbywał również w Więzieniu we Wronkach, Świdnicy i Będzinie oraz w Ośrodkach Pracy Więźniów przy kopalni „Wesoła-II” w Mysłowicach i „Dymitrow” w Bytomiu. W dn. 13.02.1953 WPR w Katowicach (sygn. akt W. 1049/49) na mocy ustawy z dn. 22.11.1952 o amnestii złagodziła o połowę karę 5 lat więzienia orzeczoną wyrokiem WSR w Katowicach (sygn. akt Sr 16/49) i nakazała natychmiastowe wypuszczenie skazanego. Jerzy Walczyk został zwolniony z OPW przy kopalni „Dymitrow” w Bytomiu w dn. 17.02.1953.

IPN Ka 32/785.

Ww. figuruje w materiałach administracyjnych KW MO Katowice zawierających „Charakterystykę nr 261” sporządzoną w 1977 przez Wydział „C” i dotyczącą „nielegalnej” organizacji młodzieżowej „Polska Tajna Armia Wyzwoleńczo-Demokratyczna”. Działająca na terenie Katowic organizacja, była kontrolowana operacyjnie w ramach Sprawy Agencyjnego Rozpracowania krypt. „Niepoprawni” prowadzonej przez WUBP Katowice. W związku z informacją o zaplanowanym na dzień 18.09.1948 kolportażu sporządzonych przez członków organizacji ulotek pt. „Bracia Rodacy”, WUBP przeprowadził aresztowania. W toku śledztwa ustalono, że od lipca 1946 młodzież „szerzyła wrogą propagandę” w ramach „Konspiracyjnego Harcerstwa Polskiego”, a w okresie od listopada 1947 do kwietnia 1948 działając w „Polskich Siłach Demokratycznych”. Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach za działalność konspiracyjną wymierzył kary od roku do 10 lat więzienia. Jerzy Walczyk za przynależność do „PSD” został skazany w dn. 22.01.1949 na karę 5 lat więzienia.

IPN Ka 057/257 (Charakterystyka 261).

Materiały administracyjne z lat 1949-1950 zawierają skorowidz alfabetyczny oraz księgę główną więźniów karnych Centralnego Więzienia we Wronkach, gdzie ww. przebywał w okresie od 14.10.1949 do 13.01.1951, kiedy to został wywieziony do Więzienia w Świdnicy.

IPN Po 3/62, IPN Po 3/69.

W dniu 8.11.1991 Sąd Wojewódzki w Katowicach (sygn. akt V.Ko.1018/91) na podstawie ustawy z dn. 23.02.1991 o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, stwierdził nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z dn. 22.01.1949 (sygn. akt Sr 16/49) skazującego J. Walczyka za przestępstwo z art. 86 § 1 i 2 kkWP.

IPN Ka 1/108 (Sr 16/49).